

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 21Co/214/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8613205758
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Kandrává
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8613205758.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu: Orange Slovensko, a.s., Metodova 8, 821 08 Bratislava, IČO: 35 697 270, právne zast. Bobák, Bollová a spol., s.r.o., advokátska kancelária, Dr. Vladimíra Clementisa 10, 821 02 Bratislava, IČO: 35 855 673, proti žalovanému: G. N., nar. XX.XX.XXXX, W. XXX/X, XXX XX H., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného: 1. Občianske združenie slovenských spotrebiteľov AZ, Petrovská 10, 909 01 Skalica, IČO: 42 264 154, právne zast. Jozefom Kempom, advokátom, Nám. Josipa Andriča 1, 900 25 Chorvátsky Grob, 2. ALIANCIA SPOTREBITEĽOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY, Mestská 271/11, 831 03, Bratislava - Nove Mesto, IČO: 42 353 661, právne zast. Vincentom Lechmanom, advokátom, Popradská 80, 040 11 Košice, o zaplatenie 644,48 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Svidník č.k. 3C 336/2013-68 zo dňa 27.02.2014 jednohlasne takto

rozhodol:

I. Mení uznesenie vo výroku o trovách konania tak, že žalobca je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi v 1. rade na strane žalovaného trovy konania vo výške 29,50 Eur na účet jeho zástupcu JUDr. Jozefa Kempa, advokáta, v lehote 15 dni odo dňa právoplatnosti tohto uznesenia a vedľajšiemu účastníkovi v 2. rade na strane žalovaného trovy konania vo výške 29,50 Eur na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Vincenta Lechmana, advokáta v lehote 15 dni od právoplatnosti tohto uznesenia

II. Náhrada trov odvolacieho konania sa účastníkom n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresný súd Svidník (ďalej len „súd prvého stupňa“) žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 386,48 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne z dlžnej sumy od 15.06.2012 do zaplatenia a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Žalobcovi uložil povinnosť nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovanej v 1. rade, ako aj v 2. rade trovy konania vo výške 59,01 Eur na účet ich právnych zástupcov do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalobca sa v predmetnej veci domáhal zaplatenia sumy vo výške 644,48 Eur s príslušenstvom. Do konania vstúpili vedľajší účastníci a obaja v zhode namietali uplatnenú náhradu škody ako modifikovanú zmluvnú pokutu, ktorá bola vyhlásená za neprijateľnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve.

Súd prvého stupňa mal vykonaným dokazovaním preukázané, že žaloba žalobcu bola dôvodná v časti zaplatenia ceny za poskytnuté služby žalobcom vo výške 386,48 Eur spolu s príslušenstvom. Vo vzťahu ku uplatňovanej náhrade škody vo výške 258 Eur, sa súd prvého stupňa stotožnil s názorom vedľajších účastníkov na strane žalovaného v 1. a 2. rade, pričom sa v tejto veci jedna o neprijateľnú a teda absolútne neplatnú zmluvnú podmienku a preto v prevyšujúcej časti žalobu o zaplatenie zmluvnej pokuty zamietol.

O trovách konania účastníkov rozhodol súd prvého stupňa podľa § 142 ods. 2 O.s.p. O trovách konania vo vzťahu medzi žalobcom a vedľajšími účastníkmi v 1. a 2. rade, ktorí vystupovali na strane žalovaného, rozhodol súd prvého stupňa podľa § 142 ods. 1 O.s.p. Vedľajší účastníci 1. a 2. rade vstúpili do konania na strane žalovaného v časti zmluvnej pokuty o zaplata 258 Eur, pričom súd prvého stupňa žalobu v tejto časti zamietol. Vedľajší účastníci v tejto časti mali plný úspech a preto im bola priznaná plná náhrada trov konania vo výške 59,01 Eur, pozostávajúca z trov právneho zastúpenia u vedľajšieho účastníka v 1. rade (z hodnoty 258 Eur) za 2 úkony právnej služby á 21,58 Eur a to za prevzatie a prípravu zastúpenia vrátane prvej porady s klientom a vyjadrenie zo dňa 27.02.2014 + režijný paušál 1x 7,81 Eur a 1 x 8,04 Eur a u vedľajšieho účastníka v 2. rade (z hodnoty 258 Eur) za 2 úkony právnej služby á 21,58 Eur a to za prevzatie a prípravu zastúpenia vrátane prvej porady s klientom a vyjadrenie zo dňa 26.02.2014 + režijný paušál 1x 7,81 Eur a 1 x 8,04 Eur.

Proti rozsudku v časti výroku o trovách konania medzi žalobcom a vedľajšími účastníkmi podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Vstup dvoch vedľajších účastníkov nemožno považovať za účelný. Obrana bola duplicitná. Dôvodnou mala byť podľa jeho názoru aplikácia ust. § 142 ods. 2 O.s.p. Navrhol uznesenie v napadnutom výroku zmeniť a náhradu trov konania vedľajším účastníkom nepriznať.

Vo vyjadrení proti odvolaniu žalobcu vedľajší účastník v 1. rade uviedol, že zmysel vedľajšieho účastníka naplnil. Poskytol žalovanému - spotrebiteľovi skutočnú pomoc v spore a trovy právneho zastúpenia považoval za nevyhnutne potrebné na účelne bránenie práva žalovaného - spotrebiteľa. Navrhol potvrdiť napadnutý rozsudok a priznať vedľajšiemu účastníkovi trovy odvolacieho konania 28,79 Eur.

Odvolací súd preskúmal rozsudok v napadnutých výrokoch o trovách konania medzi žalobcom a vedľajšími účastníkmi v zmysle zásad vyjadrených v § 212 ods. 1,2 O.s.p., vec prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a zistil, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 150 ods. 1 O.s.p. Ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Podľa § 137 O.s.p. trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

Podľa § 93 ods. 2 O.s.p. ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu.

Podľa § 93 ods. 4 O.s.p. v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností.

V prípade, ak súd prejednáva v spoločnom konaní viacero právnych vecí, považuje sa na účely rozhodnutia o náhrade trov konania každá z týchto vecí za samostatnú. V takom prípade treba samostatne posúdiť mieru úspechu a neúspechu účastníkov (§ 142 ods. 1 a ods. 2 O.s.p.), ďalej zvážiť, či neúspech nebol len v nepatrnej časti alebo či rozhodnutie o výške plnenia nezáviselo od znaleckého posudku alebo úvahy súdu (§ 142 ods. 3 O.s.p.), a to samostatne vo vzťahu ku každej z týchto vecí.

Uvedené konania o čiastkových nárokoch majú totiž spoločné iba to, že sa o nich rozhoduje v jednom konaní (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3MCdo 11/2011 zo dňa

11.10.2012, tiež Ján Mazák, Ľudovít Šoltýs: Trovy konania v civilnom procese, Mimoriadne vydanie Bulletinu slovenskej advokácie, str. 54, 55, 1997, cit. „Nie je možné považovať za čiastočný úspech, ak žaloba, v ktorej sa uplatnili viaceré nároky, bola čiastočne úspešná a čiastočne sa zamietla tak, že úspech i neúspech sa týkali samostatných nárokov (samostatných právnych dôvodov žaloby). V takom prípade sa plný úspech alebo čiastočný úspech vo veci skúma so zreteľom na každý nárok, ktorý by ináč mohol byť samostatne uplatnený. Taký prístup by mal nájsť aj vyjadrenie vo výroku o náhrade trov konania.“

Vedľajší účastníci vstúpili do konania podľa § 93 ods. 2 O. s. p. s tým, že podľa § 93 ods. 4 O. s. p. má rovnaké práva a povinnosti ako účastník, pričom koná iba sám za seba. Z obsahu spisu nepochybne vyplýva, že vedľajší účastníci namietali iba náhradu škody ako modifikovanú zmluvnú pokutu právoplatne judikovanú ako neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve poukazujúc na ust. § 53a OZ (čl. 47, 52).

Procesná aktivita oboch vedľajších účastníkov súvisí s ochranou spotrebiteľa, ktorej sa priznáva význam pri zvyšovaní kvality života spotrebiteľov (porov. rozsudok súdneho dvora Mostaza Claro C-168/05, bod 37, cit.: Okrem toho, smernica, ktorá smeruje k posilneniu ochrany spotrebiteľa, predstavuje podľa článku 3 ods. 1 písm. t) ES opatrenie nevyhnutné na splnenie poslania zvereného Spoločenstvu, najmä, na zvýšenie životnej úrovne a kvality života v celom Spoločenstve (pozri analogicky v súvislosti s článkom 81 ES rozsudok Eco Swiss, už citovaný, bod 36).

Takýmto prostriedkom ochrany môže byť aj inštitút náhrady trov konania, v rámci ktorého nemožno poprieť aj jeho sankčnú povahu (pre porovnanie uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 14. 9. 2011 sp. zn. 7MCdo 4/2010, cit. „Vo všeobecnosti platí, že náhradu nákladov konania ovláda zásada úspechu vo veci, ktorá je doplnená zásadou zavinenia. Zmyslom využitia zásady zavinenia je sankčná náhrada nákladov konania...., tiež uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 16.6.2011 sp. zn. II. ÚS 281/2011). Ide síce o problém zavinenia konania, ale niet dôvodu popierať tento sankčný aspekt aj pri viac-menej svojoľnom podávaní návrhov na priznanie nedovoleného plnenia.

Súdy už právoplatne judikovali, že je neprijateľné obchádzať neprijateľnú zmluvnú pokutu prostredníctvom inštitútu náhrady škody (porov. veci vedené pred OS Košice - okolie sp. zn. 17C/294/2012, OS Trenčín sp. zn. 27C/11/2013, KS v Prešove sp. zn. 6Co 67/2013). Žalobca evidentne tento stav nerešpektuje. Súd síce nie je viazaný rozhodnutím iného súdu o neprijateľnosti zmluvnej pokuty, je však v demokratickej spoločnosti neakceptovateľné, aby sa tolerovalo recidívne konanie dodávateľa, ktoré obchádza princípy súkromného práva. Zdá sa, že proti recidíve v používaní nekalých obchodných praktík sa nevedú žiadne konania dohľadových orgánov a tak súkromnoprávny inštitút náhrady trov konania (a jeho odradzujúca funkcia) je o to viac významnejší.

Dôležitá je pri trovách konania aj ich náhradová funkcia (porov. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 17.12.2004, sp. zn. II. ÚS 31/04, cit. „Pri tomto výklade treba venovať pozornosť zmyslu a účelu inštitútu náhrady trov konania. Výklad náhrady trov konania nesmie obmedzovať, resp. brániť v reálnom uplatnení základného práva zaručeného v čl. 20 ods. 1 ústavy a v čl. 1 Dodatkového protokolu).

Vedľajší účastníci vstúpili do konania a podľa ich podaní sa sústredili na zbavenie spotrebiteľa účinkov neprijateľnej a zakázanej neprijateľnej zmluvnej podmienky zmodifikovanej do náhrady škody (porov. C-618/10 Banco Español). Vyjadrili sa k predmetnej právnej veci bez zreteľa na to, že ochranu žalovanej poskytuje tiež vstupom do konania iný vedľajší účastník.

Vedľajší účastníci ako osoba konajúca sama za seba boli z procesného hľadiska plne úspešní, a preto im náhrada trov konania prináleží zo základu, ktorý korešponduje uplatnenej náhrade škody. Nesprávny je názor odvolateľa, že rozhodnutie prvostupňového súdu malo byť založené na posúdení pomerného úspechu žalovanej (§ 142 ods. 2 O.s.p.), ktorý mal byť následne premietnutý aj do pomerného úspechu vedľajšieho účastníka.

Procesný kódex explicitne neupravuje vzťahy ohľadne (ne)možnosti vedľajšieho intervenenta nezúčastniť sa konania čo do tej časti pohľadávky, ktorej neodporuje.

Za takéhoto stavu je striktné uplatňovanie § 142 ods. 2 O.s.p. zohľadňujúce formalisticky predmet konania v celom rozsahu na účely trov združenia celkom zjavne nespravodlivé. Vôbec by sa nezohľadnili úspešné úkony združenia, dokonca by mohli vzniknúť až absurdné situácie, kedy by združenie vstúpilo do konania s cieľom podporiť neinformovaného spotrebiteľa v spore pri ochrane v drobnej časti a napriek úspešnému presadeniu spotrebiteľského práva by združenie malo platiť trovy, keďže úspech bol v pomere k neúspechu spotrebiteľa len nepatrný (1% - 99%). Podľa čl. 169 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie sa združenie má podporiť a z uvedenej zásady treba vychádzať aj v predmetnej veci.

Vo vzťahu k odvolacej námietke žalobcu o neúčelnosti duplicitnej obrany vedľajších účastníkov 1. a 2. rade odvolací súd uvádza, že trovy právneho zastúpenia, ktoré vznikli vedľajším účastníkom, sú výsledkom opakovaného právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka v spotrebiteľských veciach, ktoré právni zástupcovia vedľajších účastníkov v podstatnej miere realizujú prostredníctvom formulárových opakujúcich sa písomných vyjadrení. Odvolací súd nespochybňuje, že právni zástupcovia sa museli oboznámiť s podstatou nároku, čo však nepopiera, že tento úkon právnej pomoci, ako aj vyjadrenie vedľajšieho účastníka predstavuje právne a časovo nenáročný a opakujúci sa úkon, ktorý právni zástupcovia uskutočňujú doplnením potrebných údajov vyplývajúcich zo žalobného návrhu na začatie konania do vopred pripraveného vyjadrenia. Nebolo by spravodlivé, aby súd priznal obom vedľajším účastníkom náhradu trov právneho zastúpenia v celom rozsahu bez obmedzenia, na ktorých náhradu by zaviazal žalobcu, pretože vyplynuli z opakujúceho sa právneho zastúpenia v spotrebiteľských veciach, v ktorých žalobca používa obdobnú takmer identickú skutkovú a právnu argumentáciu prostredníctvom písomných formulárových podaní, ako v danom prípade. Vedľajší účastníci vstúpili do konania zhruba v rovnakom čase, nezávisle od seba a podali obsahovo identické vyjadrenia. Ich konanie bolo účelné, a preto im náhrada za zastupovanie v konaní patrí. Z uvedených dôvodov túto náhradu pokiaľ ide o trovy právneho zastúpenia vedľajších účastníkov v 1. a 2. rade s použitím § 150 ods. 1 O.s.p. odvolací súd znížil o 1/2-vicu.

Na základe uvedeného odvolací súd rozsudok v napadnutom výroku o trovách konania v zmysle ust. § 220 ods. 1 O.s.p. zmenil tak, že žalobca je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi v 1. rade na strane žalovaného trovy konania vo výške 29,50 Eur na účet jeho zástupcu JUDr. Jozefa Kempa, advokáta, v lehote 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto uznesenia a vedľajšiemu účastníkovi v 2. rade na strane žalovaného trovy konania vo výške 29,50 Eur na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Vincenta Lechmana, advokáta v lehote 15 dní od právoplatnosti tohto uznesenia

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v zmysle ust. § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s ust. § 142 ods. 2 O. s. p.. V odvolacom konaní bol úspech tak žalobcu, ako aj vedľajšieho účastníka na strane žalovaného len čiastočný, a preto súd vyslovil, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.